

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 l. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**.

Hirdetési díj:

hasonlóan pedig sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseknél a szerint jutányos áron vetetnek föl. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatást 30 kr.

A Csokonai-kör működése.

(T—s.) Midőn lapunk élén a «Csokonai kör» irodalmi társaság működésével foglalkozunk, a dicséret a kicsinyes, localis hizelgés teljesen fölöslegessé válik.

A dicsérő jelzők nagyhangú lármája helyett csak arról beszélünk amit a társaság működéséről olvasunk.

Egyszerű, minden frázistól, öndicsékvéstől ment jelentés apró betűi csodás dolgokat mondanak. Mutatják, mire volt képes egy lelkes férfiakból álló csoport, melyet azon eszme vezetett, hogy városunkban az irodalom ne legyen idegen vagy éppen számkivetett.

Nyolcz évi vállvetett munkásság után, mely idő alatt a diadalok aránytalanul sok fáradságba kerültek, végre élvezheti a társaság azt a szellemi gyönyört, mely működésök fényes erkölcsi sikerét tagadhatatlanul megérdemelté teszi.

A magyar közönségnek az irodalom mindenkor mostoha gyermeke volt. Olyan szürke nembánomsággal beszéltek róla — ha ugyan beszéltek — a mit sohasem tapasztalhattunk, ha más szellemi termékekről volt szó.

A «Csokonai kör» irodalmi társa-

ság számot vetett ezzel a körülménnyel. Midőn az irodalom érdekében uttörő munkáját megkezdette, tette azt olyan irányban, mely biztosította számára a sikert.

Minden ország irodalmának legyen olyan jellegzetessége, mely teljesen egyéni s önmagán viseli a nemzet egyéniségét. Ahol ez nincs, amely nemzet irodalmából ez hiányzik, annak nincs irodalma. Hiába bizonyít ezen föltevés ellen sok-sok ezer kötetnyi könyvtár.

Ez volt azon irány, melyet a «Csokonai kör» irodalmi társaság követett s hogy nem helytelenül azt bizonyítja az eredmény.

A közönség, mely a «Csokonai kör» felolvasó üléseit látogatja legerősebb bizonyítéka az erkölcsi diadalnak, mert fényesen dokumentálja, hogy a kör vezetősége aránylag rövid nyolcz évi működés után otthont és pártolót teremtett az irodalomnak.

1848. Ennek a ragyogó számnak a varázsa adja meg legjobban a magyar nemzeti irodalomnak az egyéniségét. A szellem akkor szabadult fel a nyög alól és szárnyalt a magasba, — a magasztosót.

Asszonyfurfang.

— A «Debreczen» eredeti tárcaja. —

Irtta: **Martou Manó**,

Az Anna-villáig tisztán elhallatszott a cigányok muzsikája. Az asszony, a szép szőke Bajóné, mélyen kibajolt a veranda parkányára s almatagon szivta be a susogó harsak buja illatát; az ura ott üldögélt mögötte a kis asztalnál s a tőzdeárfolyamot böngészte az előtte heverő újságlapon. Néha fölizzszent, dörmögve simogatta a köszvényes, — fájó karját.

Lent a park sárga, tekervényes utjain vidáman hullámzott a fürdő elegáns népe. Az asszony nemán, mosolyogva biccentett fejével egy-egy ismerős felé; nagyolykor hátrapillantott lopva, aztán alig birta visszafojtani a jókedvű kacagást.

Az ura szomorúan esővalta a fejét, mélyen bélemerült valamilyen számadásba. Halakán, szaporán pattogtatott a fogai között esodálatos számokat s a plajbász jart frissen a kezében. Hirtelen rácsapott öklével az asztalra, aztán fölemelkedett.

— Ida!

A szőke asszony sápadtan, daczosan fordult vissza; szóltanul meredt az ura.

Bajó idegesen simitgatta tar fejét, az arca lángra gyult, a hogy a felesége tekintete érte. — Letépte az újság telefirkált szélét és odanyujtotta a papirt az asszonynak.

— Itt van, nézd!

— Mit néztek rajt? mosolygott az asszony szeliden — számokat látok.

— Alul, alul nézd, azt a számot, azt a nagyot, amelyiket aláhúztam kétszer.

Szinte rekedtté vált a hangja a dühtől, azután sebesen kapott a könyvéhez: sajgott!

Az asszony finom vonásain sötét borulat lobbant el, a parányi keze megszorult ököltre, olyan nagy erőbe került egy szenvedő mosoly. Odatartotta a rongyos papirt maga elé, aztán nagy szeméit ráemelte szemrehányón az emberre.

— Igen, megnéztem: kétezerkilenczven. De hát mily szörnyű szám ez?

— Szörnyű, szörnyű?! — kapott a szón buta haraggal a férfi, szörnyű ugy-e, kétezerkilenczven forint három hét alatt! Istenem, Istenem.

Ráült a zsölle könyöklőjére és remegő kézzel, izgatottan törölgette a homlokát. Az asszonynak épp elég ideje volt, hogy ezalatt kedvére kinevesse magát. Aztán erőletett komolysággal fordult az ura felé:

— Sándor, nem értelek; ne indulatos kodj, mond el nyugodtan, mi bánt.

És odalibbent a nagy emberhez fúrge kacagással, s aifonta a nyakát. Az szabadkozott, elakarta háritani az ölelést, de az asszony rátapadt forró csókkal a kezére. Arra aztán elsimultak a harag fenyegető redői, a komoly férfi duzzogott, neheztelt még egy kicsit, de

Egy nevetségesen primitív kis gépecske, amely az első szabad gondolatot adta nyomdafestékkbe, ma már hódolat tárgya. És szeretet, kegyelet fűződik annak a legendás korszaknak minden atomjához.

Vezető gyanánt járt a «Csokonai kör» mindenkor, midőn ez 1848. kultuszáról volt szó. Megértette, magáévátette azt az eszmét, mely az igaz utra visz és nem engedi, hogy külföldi áramlatok hatása alatt a nemzeti irodalom elfajuljon silány internacionális firkává, mely távol áll a magyar ember lelkétől, szívéből.

A márczius 15 emlékénel, mely a nemzeti irodalom felszabadulását is jelezte a »Csokonai-kör« fényes irodalmi ünneppel ülte meg, minthogy felhasználta minden alkalmat, hogy a magyaros a nemzeties jelleg az irodalomban kifejezést nyerjen.

Nem személyek kultusza, midőn Széll Farkas a »Csokonai-kör« elnökéről emlékezünk meg e helyen. Az ő lelkes buzgalma, fáradhatatlan kitartásáé az oroszánrészt, a siker közül. Lelkesen haladt gárdája élén a kitűzött cél felé és az ő lelkesedéséből tanult, merített

odavonta az asszony szép nevető fejét a borotvás állához.

— Látod, hogy is tudsz ilyen lenni? — zsémbeskedett kényesen az asszony.

— Jól van no, de hát mégis. Istenem kétezer forintot költöttünk három hét alatt; a termés, ne beszéljünk róla, a gyapju: jaj jaj, a szőlő; igazán jobb ha rá se gondolok; nos így pedig . . .

Az asszony szerelmesen borult Bajó vállára; a szemében igazi köny csillant meg;

— Menjünk, — mondta határozottan — utazzunk haza.

A férfi nevetve csókolta meg a feleségét hosszan, gyönyörrel.

— Így, így, ez az én kis Idám!

— Hahó, — hallszott a veranda tövéből egy öblös férfi hang — hahó!

Bajóné sietve szökkent a parkányhoz, aztán kacagva intett a kezével alá.

— Jöjjön; jöjjön!

— Cséri van itt — fordult az urához.

Dudolva nagy léptekkel futott föl a lépcsőkön Riba főhadnagy. A kardját a kezében hozta, a leander bokor előtt megállt s trefásan összecsapta a bokáját.

— Hívtak, jöttem, de ha nem is hívtak volna . . .

— Eljöttel ugy e, nagyszerű! — vágott közbe Bajó.

— Bizony lehallatszott a feleséged nevetése, nevető asszonyok pedig legjobb vigasztalói a halálból menekülőknék.

erőt az a kör, mely a nemzeti irodalomnak apostola.

Debreczen város színészete rövid hónapok mulva ünnepli száz éves jubileumát. És midőn a száz év előtti színészetre emlékezünk vissza nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy akkor a színészet hivatása nagy volt és magaslatos.

Thalia papja az Igét hirdette, a szent Eszmét, melynek magvait neki kellett elhitelesítenie, hogy teremjen. Talán gyöngén, de teremjen mégis, még egyszer majd fényes diadal lesz osztályrésze — nem annak aki az igét hirdeti, nem — az eszmének!

És ennek méltánylója lett a Csokonai-kör. Magáévá tette a színészet jubileumát. Vallvete Debreczen városa tanácsával, a színügyi bizottsággal, dolgozik azon, hogy a száz éves jubileum ünnepe minél fényesebb s az emlékezethez méltó legyen.

Mint ebben az esetben, úgy mindenkor felhasználja a Csokonai-kör az alkalmat, mely az irodalom ügyét előreségíti, mely a nemzeti jelleget az irodalomban megteremti, megszilárdítja.

Az ilyen diadalokhoz aztán felesleges a dicsérő szó.

Nyolcz éves mult van a Csokonai-kör irodalmi társaság mögött s ennek a nyolcz év történetének sok a fényes lapja, mely kecsegtetővé teszi a munkában gazdag jövőt s igaz sikert ígér.

Hiszünk benne.

Bajó meg a felesége csodálkozva néztek rája, Riba kenyelmesen belesüppedt a karoszekkébe.

— Beszélj hát! — sürgette a férfi.

— Mindjárt, mindjárt, kissé hadd csillapuljak. Igen hát, hogy is kezdjem . . . mindjárt a második öszecsapásnál . . .

Az asszony tagra nyitotta a szemét és elsápadt, a melle hevesen emelkedni kezdett.

— Verekedtél? — kérdezte nyugodtan Bajó, az an szivara gyújtott.

— No igen, vagy úgy, nem tudad? Gundy Laczival, oh, semmi, semmi gyerekség! Bajóné halkán felsikoltott, a két férfi meglepetten meredt rá a nézésével. Halottárgán összeszorított ajkakkal pihegett az asszony, mint a megrettent galamb.

— Boesánat, törte meg a fojtó csöndet Riba — ilyen magamfajta katona mindig efelejt, hogy az asszonyoknak gyenge idegzetük van.

Bajóné hálásan, fájón mosolygott, bólintott a fejével, az ura gondolatokba merülve nézett maga elé s ritkás szöke bajuszát huzogatta sebesen.

— Eh mit, szolt az a kérdés, kaptál-e sebet?

— Erről majd máskor, felelte nyugtalanul a főhadnagy. Aztán fölugrott, meghajította magát az asszony előtt.

— Még egyszer boesánatot faragatlanságomért.

Szórakozottan, lángvörösén fordult a lép-

A képviselőház ülése.

A kongrua javaslat részletes tárgyalásának második napján meglehetősen egykedvűség uralkodott a Házban.

Mindössze akkor keletkezett egy kis izgatottság, amidőn az elnök Láng Lajos lecsöngette és figyelmeztette Barta Ödönt, hogy a részletes tárgyalásnál ne provokáljon általános vitát. Ebből azután egy kis házszabály-vita is fejlődött, amely azonban Olay, Polónyi és Ságby felszólalása után Láng Lajos elnök meghátrálásával végződött.

A napirenden levő tárgyhöz első szónoknak Molnár János apát jelentkezett, — ki Wlassics miniszter szombatán tett kijelentésével szemben tiltakozott a kormánynak tisztán az autonómia körébe tartozó főfelügyeleti joga ellen. Utána Pader Rezső az 1. §-hoz egy módosítványt adott be. Wlassics felszólalása után a Ház a szakaszt változatlanul elfogadta. A 2. §-hoz Ságby Gyula szolt elsőnek. Belenyugszik — ugymond — az állam által kontemplált javaslatba, — ha a segélyt csak kvalifikált lelkeseknek adják.

Ezután Barta Ödön hosszabb beszédben támadta egy a javaslatot, mint a szakaszt, melynek első bekezdése helyett egy újat javasolt. E szerint a nem katolikus felekezeteknél eddig rendszeresített lelkeszi állások jövedelme az állampénztár terhére 2000 frtra egészítették ki.

A 2-ik §-hoz szünet után még Mócsy Antal és Buzath Ferencz szoltak röviden. Utóbbi különösen Barta beszédével foglalkozott, é mi kölesönös helyreigazítást idézett elő módoktató részéről.

Wlassics rövid felszólalása után a Ház a §-t változatlanul elfogadta.

Két óra felé járt már az idő, a midőn az elnök a 2. §. felolvasása után az ülést a Ház kívánatára berekesztette.

A nagy ágyu.

Abból a 20 tjavaslatból, melyet a kormány a kiegyezés megújítása érdekében igazi nagy ágyuként a képviselőház elé terjesztett, soha sem lesz törvény.

Ezzel tisztában van mindenki, de leginkább Bánffy s ennél fogva nem is igen sokat tördött azzal, hogy ezekben a javaslatokban mit ígér.

A gazdasági kiegyezés olyan dolog, hogy kritikája számokban is nyilvánulhat. A ki-

csők felé. Bajó pár garádicson együtt ment vele.

. . . Az asszony hiszterikusan, göröcsösen zokogott, mikor az ura visszatért. A kicsi szemekendőjét ott tartotta szeméi előtt s minden idege vonaglott.

Aztán halk sikolylyal futott ura elé; megragadta mindkét kezét.

— Sándor, mondd, mondd: megsebesült Laczi?

Az erős férfi hátratautorult, eszeveszett düh kapott a szívébe, de óriási erővel leküzdötte az indulatát. Hidegen mérte végig az asszonyt s szinte leheletszerűen lebbent el a szava:

— Nem.

Az asszony areza hirtelen mosolyra derült. Gyerekes örömmel czirógatta az urát s a könnyes szemét törölgötte. Bajó kiszabadította magát az asszony ölő karjaiból s öles léptekkel járt föl-le a veranda granitján: a kezét a hátán összerakta, a cipője nagyokat koppant.

— Hát Ribának esett baja? kérde kis vártatva, félenken az asszony.

— A vállán, — felelt sötéten, mogorván Bajó.

— Sándor!

— Nos?

— De Sándor?

— Hallom!?

— Állj meg az istenért, mi bajod? Bántottalak én téged?

egyezés üzlet, melyet alkudozások előztek meg. Már most az az üzlet, amelyet a kormány a minap előterjesztett javaslataival kötne meg, kétségkívül jobb és ránk nézve kedvezőbb volna pénzügyileg az 1887-ik évi kiegyezésnél. Itt számok beszélnek s hozzávetőleges számítás szerint 4—5 millióval kedvezőbb lenne államháztartásunk mérlege, ha ezekből a javaslatokból törvények lennének. Ezért udvözüli ujongva a javaslatokat a kormányparti sajtó egy része s ezért nincsen meglegedve vele az ellenzék.

Mert eltekintve attól, hogy a kiegyezés kérdésében nem szabad egyedül a pénzügyi szempontoknak irányadóknak lenniök, 4—5 milliónyi több jövedelem még mindig nem felel meg az igazságos egyezkedés legegységesebb követelményeinek sem.

Ez a 4—5 millió nem vívmány, hanem azt jelenti, hogy azok a kormányok, melyek a kiegyezést eddig megújították, vagy rosszakarattal, égnekialtó túlatlanságokkal vagy csodával határos szolgalelkűségükkel száz és száz millióval károsították meg a magyar államot.

A kizsákmányolásnak csak legszembeütőbb formát akarja megszüntetni a kormány s már 4—5 milliónyi haszon látszik belőle. Hatha még olyan kormányunk volna, mely radikális eszközökkel egyszerre megszüntetné Auszriának összes magyarországi pénzforszárait.

A kiegyezési javaslatok nem a do ut des elvén allanak, az egyezkedések nem úgy történtek, hogy mi is hozunk áldozatot s hozzon ugyanannyit Ausztria is, hanem azon az elven, hogy ezentul kevesebbet fogunk fizetni s azután nem engedjük magunkat kiszípolozni. De ez az elv még mily messze van az igazságos egyezkedéstől!

Itt van pl. a iteli jutalmak ügye. A cukorgyárak minden mm. cukor után, amit a külföldre szállítanak, jutalmat kapnak az államtól, mert különben nem tudnának versenyezni a külföldi magas vámok miatt a külföldi gyárakkal.

Ausztriából ennek következtében tenger sok cukrot szállítanak külföldre, Magyarországból pedig élenyésző csekélységet. S a kiviteli jutalmakat Magyarország a kvóta arányában fizette; kiviteli jutalmat adott a gazdag osztrák cukorgyárosoknak.

Ez egyszerűen kizsákmányolása volt Magyarországnak. A jövőben nem így lesz. Magyarországnak a kiviteli jutalomhoz nem a kvóta arányában, hanem csak a tényleges

A nagy ember megállt a feleségével szemben zsebrerakta a kezét. Gonyó mosoly suhant el a vonásain, a fejét alácsüggesztette.

— Nem, nem bántottál; mehetsz, utazhatsz haza, a hova tetszik.

Őserővel, hatalmasan tört ki a nevetés erre az asszonyból; a szeméi könybe labadtak kicsi kezeivel tapsikolt.

— Ah, haha, tehát sikerült, pompásan sikerült!

Bajó haragosan ragadta meg az asszony karját, valami gombaságot szíszegelt.

— No ne Sándor, fáj; — habaha — nagyszerűen sikerült.

— Mi sikerült te te!?

Az asszony odavetette magát az ura elé úgy kaczagott.

— Sikerült megtudnom, hogy szeretsz, mert féltesz.

— Hogyan, hát hogyan — kapkodott a férfi — nem értelek.

— Ugye nagyszerűen megtudtam ijedni a parbaj hirere, ugye remekül — hjah megfulok — ugye pompásan örültem a Riba szerencséjének; oh, oh te öreg, te csunya öreg kamasz, hát el tudnád hinni rólam?

Bajó kellemetlenül igazított a gallérját el akarta palástolni a jókedvét.

— Igaz, igazán — dörmögte.

Az asszony sebes ugrással belesimpj-kodott a nyakába, aztán hirtelen egészen megszelídült az ember.

kivitel arányában fog hozzájárulni azaz csak azon cukor után fog kiviteli jutalmat fizetni, amelyet Magyarországból szállítottak a külföldre. Ez az igazság s ez az elv alkalmazásával már egy millió frttal kevesebb a kiadásunk. Ez az igazság, de mit szóljunk azokhoz a kormányokhoz, amelyek fejbőlintva beleegyeztek — hogy a kiegyezés azon módon fogadtassék el, hogy a kiviteli jutalmakba a kvóta arányában járulnak hozzá. Ezek a kormányok 1877 óta csak a cukor-kiviteli prémium tételével huszonkét millió frttal károsították meg Magyarországot. Ugy esináltak a kiegyezést Ausztriával, hogy mi fizettünk és az osztrák gyáros gazdagodott.

A kiegyezési javaslatok néhány örvendetes üles kérdését bőven elensúlyozzák azok az egyességek, amelyek Magyarországnak legfőbb érdekei ellen fordulnak. Örvendetes intézkedés különben a prémium-rendezést kivéve nagyon kevés van a javaslatokban, — legfőbb a vasuti tarifa-intézmény. A vasuti egyezmény azért fontos, mert e nélkül nem védekezhetnek egy esetleges osztrák tarifaharcz ellen, a melyre az osztrákok nagy hajlandóságot mutatnak. Az italmérsi intézkedések megszüntetését nem tekinthetjük vimmánynak, mert ezt bőven ellensúlyozza a ezukor-és szeszadó felemelése.

Ezenben van egy igen veszedelmes pont a kiegyezési javaslatban, mely eddig meg az ellenzéki sajtó figyelmét is kikerülte. És ez az orosz gabona szállítási szerződés. E szerint Oroszország a legalacsonyabb tarifával szállíthat gabonát Bukovinán, Galicián és Csehországon át. Ezt az olcsó tarifát azzal indokolják, hogy Oroszország Franciaországba és Svájcba akar gabonát szállítani, ha mi nem adunk neki alacsony tarifát, akkor a gabonáját Németországon keresztül viszi Svájcba és Franciaországba. Az olcsó tarifa tehát csak azért van, hogy forgalmat biztosítson a bukovinai, galiczi és csehországi vasutaknak. Ehhez azonban nekünk is nagy közünk van. Ugyanis a nemzetközi vasuti egyezmények szerint, ha egy állam egy másik államon keresztül vasuti tarifa kedvezményt kap, ezt a kedvezményt megkapja a közbeeső állomásokra is. Azaz Oroszország az olcsó tarifával nemcsak Bukovinán, Galicián és Csehországon keresztül, hanem Bukovinába, Galiciába és Csehországba is szállíthat gabonát, tehát éppen azokra a helyekre, amelyek ez idő szerint a magyar buza főlerakódó helyei. Az új javaslatok tehát egyszerűen ki akarják

zárni a magyar gabonát az osztrák állam felső részéből. Hogy pedig ez orosz gabonával vegye fel a versenyt a magyar gabona, arról szó sem lehet. Oroszország annyi gabonát termel, hogy nem tudja mit csináljon vele, s gabonakészletei a szibériai vasut fejlődésével legalább is megkésztetnek. S ha még hozzá szállítási kedvezményeket is kap a mi piacainkra, akkor éppen végtelen csapást mér a magyar gazdára és a gabona kereskedésre.

Behatóbb kritika esetén bizonyára még számtalan kifogást lehet emelni a kiegyezési javaslatok ellen, de talán fölösleges is a kritika, mikor nyilvánvaló, hogy ezekből a javaslatokból úgy sem lesz soha törvény.

A háboru.

Most már csakugyan kétségtelen, hogy Spanyolország és az Unio közt kitört a háboru. Nem az a biztos jele ennek, hogy a diplomáciai képviselők elutaztak illető székhelyeikről, hanem az, hogy megjelentek az első harczi buletinek, melyeknek olvasásánál mindig a legnagyobb figyelemben részesítjük a forrást, honnan erednek.

Amerika jobban győzi pénzzel; jobban győzi tehát hírekkel is. A háboru odiumát Spanyolországra szeretné hárítani teljesen és így a legártatlanabb módon csak elfogódossa az utjába kerülő spanyol hajókat, ha azonban a havannai spanyol erődökből az ő hajóira lödöznek, a legvittebb kereskedő módjára tovasiklik — és nem viszonzza a lövéseket.

Igen természetes, hogy az egész akció, amit most az ellenfelek kifejtnek a viszály magva, vagyis Kuba felé koncentrálnak. Ide húzódik az atlanti hajóraj, erre felé vonul lassankint a spanyol armada is. Az amerikaiak szigorú zár alá szeretnék venni a szigetet, hogy azt ily módon kerítsék hatalmukba, a spanyoloknak viszont elengedhetetlen feladatuk, hogy az amerikai hajókat onnan elűzzék. Így mind valószínűbbé válik, hogy pár nap múltán döntő harcra kerül itt a dolog. És a melyik hadakozó fel itt győz, annak a sánca az egész háboru idejére a legkedvezőbbé válhatnak.

London, apr. 25.

A Catharina spanyol gőzhajót Havannától 12 mérföldnyire a Detroit amerikai pánzéllhajó elfogta és — Key-Westbe vontatta.

Madrid, apr. 24.

A mint Havannából f. hó 23-áról esti 10 órai kelettel hivatalosan jelentik az ellenséges flotta még mindig Havannával szemben áll. A »Giovanni Pausan« olasz pánzéllhajó a király-induló hajó mellett Havanna elé érkezett. A lakosság óvácziókban részesítette. Az éj beálltaig semmiféle gyaus hajó nem mutatkozott.

Manillából kelt hivatalos jelentés szerint a hongkongi konzul jelentette, hogy az amerikai hajóraj elindult. Manillában a lakosság nagyszabású tüntetés rendezett. A lakosság minden eleme felajánlotta a hazának vagyonát és életét.

Ma az a hír volt elterjedve, hogy a Filippi-szigeteken a kalozok az amerikai hajórajjal egyetértőleg járnak el. A hivatalos körökhöz azonban még nem érkezett oly tudósítás, a mely e hírt megerősítene.

Páris, apr. 25.

A New-York Herald itteni kiadása jelenti Madridból, hogy a legrövidebb idő alatt 1500 2000 kalózhajót fognak felszerelni.

Madrid, apr. 25.

Tegnap a csapatok elvonulásakor nagy lelkes, hazafias tüntetések voltak. A pályaudvaron az egész parlament megjelent. A legelőkelőbb spanyol hölgyek összeültek — csókolgatták a legutolsó közkatonát is.

Iskolareformok.

Az országos közoktatási tanács, mióta Wlassics ujjáalkotta, ma ekszpédiálta a miniszteriumnak az első nagyobb munkát. Majdnem két esztendőbe telt, míg ezzel a munkával: a középiskolai tantervrevízióval elkészülhetett. A szakbizottságoknak egész serege fogalmazta meg a tanterv egyes részeit és az állandó bizottság leg.ább két hétben tartott egy-egy hosszú ülést, melyen alig volt egyébről szó, mint a középiskolai tanterv revíziójáról.

Az egész munkát immár nyomtatásban is megjelent. Alig 90 oldal foglal magában. A nagy munkát nem is a mű terjedelme, hanem inkább a tantervi munka természete okozta. Amennyiben minden mondatához érdemileg és stílusosan is számos hozzászólás történt. Gyakori eset volt, hogy 3—4 óras ülés a tantervnek alig 4—5 sorával vitte előbbre a munkálatot.

A megjelent tantervi munkálat első 37 oldala tartalmazza magát a gimnáziumi és reáliskolai tantervet, 37—48 oldalai a tantervrevízió történetét, 49—84 oldalai a revideált tanterv megokolását és végül 85—88 oldalai tartalmazzák az elvi fontosságú intézkedésekre vonatkozó javaslatokat. Ez utóbbiak kerülnek majd az országos tanács teljes ülése elé. Ezt az ülést azonban csak a miniszter hívhatja össze. Eppen ezért terjesztette föl ma a tanács a maga munkálatát a miniszteriumhoz, hogy a nagy ülés pünkösdi napjaira összehívható legyen.

Remélhetőleg a teljes ülés 2—3 nap alatt az egészet letárgyalja, mert tantárgyanként alig 3—4 elvi fontosságú határozatban kell döntenie. Így például a legnagyobb változást szenvedő magyar nyelv és rodalomnál 3 elvi fontosságú tétel kerül teljes ülés elé: 1. az olvasmányok kanonának megállapítása, 2. az irodalom történeti oktatásnak a VII. és VIII. osztályra való kiterjesztése, 3. Ennek következtében az V. és VI. osztályban a retorikai és postikai anyag újabb csoportosítása. Hasonlóan elvi fontosságú tétel pl. a latinból Cornelius Neposnak és Julius Caesar-nak újból való behozatala a középiskola III—IV. osztályaiba.

Persze az egész művet nem ismertethetjük, mert csak miniszteri határozattal kerül a munkálat a nyilvánosságra, ami egy-két hét múlva minden esetre várható, mert a pünkösdi teljes ülés már nyilvános lesz és remélhetőleg még jókor fog alkalmat adni a tanácson kívül álló nyilvánosságnak arra, hogy a tervezethez hozzászólhasson.

A középiskolai tantervrevízió mellett, a tanács az elmúlt 2 évben a polgáriiskolák reformjával is foglalkozott.

Sajnos azonban, hogy e téren teljes az eredménytelenség.

Az elemi iskolák tantervrevíziójával már különből vagyunk. Az osztott iskolák tantervét a szakbizottság már régen letárgyalta és mióta a középiskolai tanterv nem ad munkát azóta az állandó bizottság szinte kizárólag ezzel foglalkozott. Junusig szeretnék az egészet letárgyalni és azzal a javaslattal terjeszteni a miniszterium elé, hogy nyomban a tanító-egyesületekhez tétessék át Ezek öszi gyűlésekre át tanulmányozhatják és a jövő tanév elején már a tanács rendelkezésére áll majd az egyesületek véleménye.

Foglalkozik még a tanács a tanítóképzők

— Látod Ida — szolt szemrehányóan — így megijeszted az uradat.

— De nem szabad ám megijedni.

Aztán nevettek hosszan, soka, mind a ketten, boldogan. Bajó összecsókolta a felesége kis ujjá hegyét is; lassan-lassan visszatért a nyugodt boldogság a szívébe.

Az asszony kisiklott a kezéből s fölémlte azt az összegyűrt papirdarabot; odatartotta eleje s bizelkedve simult a melléhez.

— Mi ez?

Bajó kikapta a kezéből s összetépte.

— Bolondság.

— Nem, nem bolondság Sándor, kétezer-kilenczven forint. Ugye csak többet ér a hü, a jó kis feleség a jó termésnél, a jó gyapju aránál.

— Mindennél — felelte Bajó mosolyogva.

— Tehát utazzunk haza?

— Még nem.

*

... Langy fuvalmas estén nyugodtan, fötyörészve ment Bajó Sándor a »kurszalomban« a rendes ferbli kompániájához.

Riba főhadnagynak meg ott az Anna villa barátságos, piczi, homályos szobájában pajkosan nevetve mesélte az asszony, a szép, széke Bajóné, hogyan neveli ő az urát. Aztán kaczagtak bohón, soká. Néha egy csók is czupant: senki sem hallotta.

Egyik távoli villa nyitott ablakából enyésztesen ve-zett az éjszakába valamelyik vidám kisasszony éneke.

tantervhez készült utasítások végleges megá-
llapításával, Nemkülömben a felsőbb leányis-
koláknak tíz év alatt elköptatott tantermét
főstőgetik újból.

Kérdés, hogy oktatásügyünknek mennyi-
ben használ majd e munka.

Thalia bucsuzik.

— Interviewek. —

Debreczen, ápril 25.

Bucsuzik János direktor gárdája. Hosszu
öt hónapra hagyják itt a debreczeni színházat
arván, üresen. Saját különük ez alkalomból
meginterviewolta a szintársulat tagjait. A kér-
dés az volt:

— Távozáskor mit sajnál
legjobban Debreczenben hagyni?

Adjuk a feleleteket a következőkben:

Bant, hogy olyan színházban kell majd
játsszom, ahol még katonazenekar sincs.

Locsarekné.

Olyan naivnak néz, hogy megmondom
kit . . . mit sajnálok itt hagyni?

Szabó Irma.

Nagy az én bánatom, mert hogy egy
debreczeni esztendő nekem csak két hónap.

Serfózy Jeni.

Az én kedves examináló színügyi bizott-
ságomat.

Thurzó Hona.

Ha azt kérdezné, engem kik sajnálnak
Debreczenben, mikor távozom, nagyon hosz-
szura nyulna a diskurzus.

Fái Flóra.

Amit legjobban sajnálnék, azt nem ha-
gyom ám itt.

Halmi Margit.

Azt sajnálom legjobban, hogy Debreczen
hölgyei nem távozásomat sajnálják, hanem
engem sajnálnak, mert távozom.

Vidor Dezső.

A hitelezőimet!

Rubos Árpád.

A jó ivó vizet.

Szathmáry Árpád.

A páros és mégis páratlan napokat.

Tanay Frigyes.

A közönséget, a színházat, az öltözömet,
az „Angol Királynét” a Hungáriát és a köz-
ponti kávéházat nem vihetem magammal

Szentes János.

En az egész város tatája vagyok, ergo:
sajnálom a fiaimat.

Aranyossy tata.

Az én jó hü bérlőimet nem bánom,

De a sok sok kritikust biz . . .

Isten ugyse sajnálom.

Komjáthy János.

Azt sajnálom, hogy akkor jöttem, mikor
már menni kell,

Szarvassy Jenx.

Ha az én kalabererőim velem jönnének
akkor még könnyebb szívvel bucsuznék.

Borsódi Vilmos.

sugó,

Az interviewek hitelül

Tom.

Ujdonságok.

Fényes esküvő.

A vármegye főispánjának nagyművelt-
ségű bájos leányát D e g e n f e l d Anna
grófnőt tegnap vezette oltár elé Kásonjakab-
falai L á s z l ó Elemér tengerész sorhajó
hadnagy,

Délelőtt fel tíz órakor volt a polgári es-
küvő a Hungária épületben levő anyakönyvi
hivatalban, hol az anyakönyv vezetői teendő-
ket ez alkalommal S i m o n f f y Imre polgár-
mester végezte. Innen az ifju pár a násznép
kíséretében a nagytemplomba vonult.

A menyasszony részéről a polgári eskü-
vőnél nagybátyja gróf Degenfeld Schomburg
Lajos országgyűlési képviselő szerepelt tanu-
ként, míg a vőlegény részéről Csörgeő Gyula
kereskedelmi miniszteri államtitkár, ki anyai
részről a vőlegénynek nagybátyja volt a tanu.

A bejárat a lépcsőktől a szőszökig nehéz
szőnyegekkel volt borítva, mely alig látszott
a felhalmazott virágpompától, az ifju pár vi-
ragokon ment a szőszéig, mely ezuttal gyö-
nyörően volt virágpompával díszítve.

Az egyházi szertartást melyet óriási
közönség nézett végig, Kiss Áron püspök
végezte.

Innon az ifju pár a násznép kíséretében
a főispán lakására vonult, hol szűkebb körü-
lakomat tartottak, melyen azonban az ifju
pár nem vett részt. A menyasszony szürke
utiruhába öltözött át és az ifju pár a nász-
nép kíséretében az indóházhoz hajtattott.

Az állomásnál Debreczen város tanácsa
a fiatal asszonynak egy gyönyörű és hatalmas
rózsacsokorral kedveskedett. A rózsacsokrot,
melynek tartója a város szímeiben pompázó
sárga-kék selyemmel és szallagokkal volt
díszítve, mint kedves megemlékezés jelet
igaz örömmel fogadta és láthatólag kellemesen
lepte meg.

* **Egyházkerületi közgyűlések.** A tíz-
innen ref. egyházkerület közgyűlése május 10.
fog megnyitni Miskolcra, a tiszantuli egyház-
kerület pedig május 11-en Debreczenben.

* **A jog és pénzügyi bizottság ülése.**
A jog és pénzügyi bizottsága ma d. u. 3 óra-
kor ülést tart, melynek egyetlen tárgya a köz-
világítás kérdése. Az ügy a bizottságtól a
tanács elé megy, honnan egy május folya-
mán összehívandó rendkívüli közgyűlés tárgy-
sorozatára lesz kitűzve és véleménynyel együtt
beterjesztve.

* **Kossuth gyalázói.** Egerből írja leve-
lezőnk: Hevesmegye szabadalvópártja értekez-
letén Kossuth Lajos gyalázóinak Zimándy Ig-
nácznak és Zelenyák Janosnak eljárásán meg-
vetését fejezte ki.

* **Pályázat.** A h-nánási ev. ref. hatos-
tályu gimnáziumban két rendes tanári székre
hirdetteik pályázat, melyekre a magyar és
német vagy a magyar és latin nyelvből képe-
sített protestánsok pályázhatnak. A tanszék
javalmazása: 1200 frt törzsfizetés és 200
frt lakbér, az egyh. pénztárból évnegyedenként
előre fizetve. Ha a kívánt szakokból okleveles
pályázók nem lennének, alkalmazást nyerhet-
nek tanárjelöltek is; ez esetben az évi összja-
vadalom 900 frt, melyből 100 frt lakbérnek
tekintendő.

* **Diszes esküvő.** Fényes esküvő lesz
holnap Debreczenben. Ekkor vezeti oltárhoz
ugyanis B u r g e r Gyula m. á. v. hivatalnok
K o n c z Eleknek a magyar általános bizte-
sítő társaság főtitkárának s nejének B a c s ó
Piroska urnőnek szép, művelt és bájs nevelt
leányát B a c s ó Margit kisasszonyt. A pol-

gári esküvő délután 4 órakor lesz az anya-
könyvvezetői hivatalban. Tanuként a meny-
asszony részéről M á r k Endre ügyvéd s kol-
legiumi ügyész, a vőlegény részéről pedig
I v á n k o v i c s Sándor Szeged sz. kir.
város főügyésze fognak szerepelni. Az egyházi
esküvő délután 5 órakor lesz a nagytemplom-
ban, a hol az áldást D i c s ő f f i József ev. ref.
lelkész adja az ifju párra. Boldogság és meg-
elégedés legyen az ifju pár kísérője az élet
utain.

* **Nagy idők tanu.** Kiss József 1848—
49-diki honvédtiszt, Marosvásárhely szabad ki-
rályi város tanácsosa és bírása április 18-án
hetvenegy éves korában meghalt. A katonai
ügyosztály vezetője volt s a tavaszi sorozások
alkalmával a fiatal embereknek akárhányszor
elbeszélte az erdélyi hadjárat egy-egy epizód-
ját. Megesett néha, hogy egy-egy gyöngye testü
vézna fiatal embert járt nála, ezt rendszeren
így vigasztalta:

— Ne féljen öcsém, nem kell maga ka-
tonának, hisz nem tudna ugysem keresztül
menni a Pi ki-hidon.

Keresztes Sándor 1849—49-iki honvédt-
iszt Maros-Vásárhely szab. kir. város arva-
széki ülnöke, április 21-én hetvenöt éves ko-
rában meghalt. Nagy díszszel temették el áp-
rilis 23-án.

* **Veszett kutya garázdálkodása.** Mezei
Mórt a Miklós-utczan tegnap este veszett
kutya megharapta. A kutya Csirte Peteré. A
hatósági állatorvos megvizsgálta a kutyát és
gyanusnak találta, így Mezei Mórt a buda-
pesti Pasteur intézetbe viszik gyógykezelés
végett.

* **Az első aradi vertanu utczája.**
Arad városának egy most nyitandó utczáját
keresztelték el az első aradi vertanuról. Ez
pedig egy sem volt a tizenhárom közül;
nem az októberi gyásznapon halt meg, ha-
nem jóval megelőzte a martírságban a
többit. Ez a hős: Ormay Norbert honvéde-
redes, Kossuth Lajos hadsegéde.

1813-ban született Csehországban; esa-
ladi nevén Aussenburg-nek hívták. Előbb osztr-
rák tiszt volt; később Lengyelországban gr.
Leiningen ezredében szolgált. Részt vett a
lengyel felkelésben a miért az osztrák hadi-
törvényszék husz évi várfogságra ítélte. Mun-
kács várába zártá; két év mulva, a sza-
badságharcz idején az összes politikai foglyok
előtt megnyiták a börtönök és kiszabadult.
Hálából fölvetta a magyar Ormay nevet és
főljánlotta a magyar nemzetnek szolgálatait.
A szabadságharczban előbb mint őrnagy
Kossuth hadsegéde, később alezredes lett s
a vadász zászlóaljok szervezésével bízták
meg. Mor Görgey Aradról Világosra ment,
ott letette a fegyvert, Ormay magánügyeinek
elintézése végett még aradon maradt. Azon-
ban az ellenség letartóztatta és a haditör-
vényszék kötel általi halálra íflette. 1849. aug.
23-án az aradi várban akasztták föl; Haynau
egyik legelső áldozata volt.

Az aradi tanács szép, kegyeletes dolgot
művelt, hogy az új utczát az ő nevével
nevezte; az pedig érdekes véletlen, hogy az
Ormay utczája szomszédságában van a másik
utczának, amelyet Ormay első ezredeséről
bálványaró Leiningen grófról neveztek el . . .

* **Öngyilkos könyvkötő.** Ma éjjel a
Verseny szálloda személyzetét egy lövés zaja
verte fel, — mely lövés egyik vendégszobába
eredt. F r u h v i r t Ernő könyvkötő segéd
szobájában hallatszottak a lövések, ki a délutáni
órákban jött a szállodába és miután visel-
kedésében semmi gyanust nem találtak, egy
szobát bocsátottak rendelkezésére. A lövés
felzavarta az alvókat is és a szobába hatolva
Fruhvert a földön fekve találtak, mellette egy
7 mm. revolver hevert, melyből egy golyó
hiányzott. Főbe lőtte magát és a golyó rögtön
halált okozott. Öt levelet hagyott hátra. Ezek
közül egyik a r. főkapitánynak szól, melyben
temetéséről gondoskodik. Kedvességnek, Seres
Annának szolt egy másik, továbbá gyámjához
és két barátjához intézi bucsu szavát, melyek-
ben tette okául boldogtalan szerelmet emleget.

* **Sorozás.** Ma volt az utolsó napja az idei sorozásnak városunkban. Azon idegen illetőségű katonák kötelesek kerültek ma a bizottság elé, kik itteni soroztatásukért folyamodtak. Azon 25 közül kik ma sor alá jöttek 15 katonának valót szemelt ki a bizottság.

* **A nyiregyházi népgyűlésről.** Nyiregyházi írja tudósítónk: Vasárnap Kossuth Ferencz után a népgyűlésen Papp Elek beszélt, akinek beszédét a főkapitány azzal a jeles megjegyzéssel szakított félbe, hogy ne igazasson, mert különböző megvonja tőle a szót. Papp Elek tiltakozott a főkapitány ez okvetlenkedése ellen és tovább folytatta beszédét. A főkapitány beavatkozása felszólásra bírta Hentaller Lajost is, a ki erősen megleckéztette a főkapitányt beavatkozásaért:

* **A postakocsi balesete.** Megirtuk a napokban a samsoni postakocsi balesetét, aki leesett a taligáról és a fejét megsebesítette. A sebesült az első percekben a baleset után nem érzett nagy fájdalmat, de később a közpörháza állapota rosszabbra fordult. Az esés agyrázkódást idézett elő és életben maradásához kevés remény van.

* **Az asszony pedig kövesse az ő urát.** Veszedelemes tolvajt fogott el a rendőrség Böszörményi Sándor püspök ladányi földmives személyében, ki a lopás mesterségét nagy szakismerettel űzte hitess társával együtt, mivel két hónappal ezelőtt kelt egybe. Böszörményi és felesége a debreczeni vásárra is eljöttek szerencsét próbálni. Mike József vásárusnál akart Böszörményi valami eltulajdonítást eszközölni, de rajta vésztett. Ez úgy került a rendőrség kezébe, hol a vizsgálat nyomán igen sok lopásának jöttek nyomára. A felesége megtudva, hogy férjét elfogták, szinten jelentkezett, beismerve, hogy férjével a lopásoknál társa volt.

* **Templomban verekedő pópa.** A krassószörényi Szerb-Ohata községben történt ez az épületes dolog. A görög-keletiek husvétján Miku Emilian, a görög-keleti pópa teljes papi ornatusban olvasott elő a hívőknek egy nagy görög foliánsból. Egyszerre csak lecsapta a nagy könyvet, ledobta magáról a misemondó ruhát s látható felriadással lerohant az oltárról. Felszaladt a karzatra és nekirontott az ott ülő Andrei Sándor görög-keleti tanítónak. — Ide mertél jönni! — kiáltott a dühös pópa a tanítóra, aki már régi ellensége. Ezt megkeserülőd. Rávetette magát a tanítóra s egész erejével ütlegelte. A hívőknek kellett közbelépni, hogy megmentsék a tanítót a pópá k e z e i k ö z ü l. — A pópa pedig, miután alaposan elagyabugyálta régi ellenlábását, lement a karzatról, fölvette a miseruhát s aztán, mint aki jól végezte a dolgát, tovább magyarázta a szent könyvek ígeit.

* **Öngyilkosság.** Özevgy asszony követett el öngyilkosságot tegnap este. Özev Soltész Imréné dobta el magát az életet, Kis Klára, ki Kossuth utcza lakásán az ajtó sarkára fel akasztotta magát, mire megtalálták, már halott volt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

* **Hűtlen kocsi.** Két szürke lovat hozott Nagy Sándor püspök-ladányi lakos a debreczeni vásárra eladásra. A lónak több kéréje akadt, de nem olyan ártan kérték, — mint azt ő szerette volna eladni s mielőtt azokat eladta volna, vonaton hazautazott, rábízva a lovakat Vértesi Ferencz kocsisára és meghagyta neki, hogy milyen ártan adhatja el ha vevő jelentkezik. Vértesi az egyik szürkét 60 frtért el adta, de gazdájának a pénzrel nem számolt, hanem azt az utolsó fillerig elmu'atta. Aztán felült a megmaradt másik szürkére és hazament a gazdájához, aki rögtön feljelentette.

* **A protekció.** A szabadelvű párt egyik tagja nemrégiben miniszternek kinevezésre ajánlott valakit. A képviselő a miniszterhez intézett

levelére 1 hivatalos iratot kapott, melyben 1 reaszort hivatalnok arról értesíti a képviselőurat, hogy ő nagyméltósága legnagyobb sajnálatára nincs azon helyzetben, hogy kérését teljesíthesse. Az illető képviselő erre megbízta kertészét, hogy a miniszteri leiratra feleljen. A kertész levelében kijelentette, hogy a gazdája ő méltósága nem reflektál többé ő nagyméltóságának a miniszternek jóindulatára. A levelet aláírta s elküldte az illető miniszteriumba. Ime így duhajkodnak Magyarországon az oly miniszterrel a ki nem akar protezsálni.

* **A balázsfalvi gyűlés.** Tegnap esti számunknak arra a hírére vonatkozólag, hogy a május tizenötödikére összehívott balázsfalvi román gyűlés megtartása nem lett megengedve, a Bud. Tud. kijelenti, hogy egyetlenegy számba vehető nemzetiségi árnyalat sem gondolt egy ilyen fajta gyűlés megtartására, nemcsak azért, mert tudták, hogy semmiféle ilyen gyűlés megtartása úgy sem engedélyeztetne hanem első sorban azért mert az 1892. 1894-ig folytatott demonstratív román nemzetiségi politika teljes kudarcza meggyőzte a románság értelmiségének irányadó részét az efféle politikai kalandok káros és hiába való voltáról.

* **Lakásváltogatás.** Dr. Sichermann Adolf fogorvos lakását Kossuth-utca Zádorfele házába helyezte át.

* **Jótekonycélú államsorsjáték.** Mint az előző években, ez idén is nagy jótekonycélú államsorsjáték tartatik. Ezen sorsjáték tisztá nyereményeiben következő jótekonycélú intézmények részesednek: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái részére létesítendő alap, 2. a czirkveniczai «László» gyermek kórház, 3. a zólyom-lipcei «Gizella» munkás árvaház, 4. a Józsv-egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti Klótid szeretetház, 7. a kolozsvári jótekonycélú egyesület, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyei Fehérkereszt-egyesület. A játékterv nagyon kedvező esélyekkel kecsegtet, — a főnyeremény 150,000 korona, az összes nyeremények 365,000 koronára rúgnak. Sorsjegyek á 2 frtért kaphatók minden sós és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatal és dohánytözsdeben. — A húzás folyó évi június hó 30-án történik.

* **Kitüntetett magkereskedő.** Szép kitüntetés érte a magyar kereskedő világ legkiválóbb tagjainak egyikét: Mauthner Ödön magkereskedőt, aki rendkívüli iparkodásával és üzleti szolidaritásával világhírt szerzett a magyar magvaknak és a magyar kereskedelmet oly magasra emelte, hogy nemcsak kiállja a versenyt a külfölddel, hanem azt nem egy tekintetben felül is mulja. Mauthner Ödönt az orosz czár kitüntette a Szt.-Anna rend III-oszt. rendjével, ama érdemeinek megjutalmazásául, a melyeket Mauthner a pétervári kertészeti kiállításán szerzett. A pétervári kertészeti egyesületben, mely az orosz előkelő társaság legkiválóbb alakjait és gazdasági kitüntéseit sorozza tagjai közé. Mauthnernek személyesen is nagy a népszerűsége, annyival inkább becses tehát a kitüntetés, melyben az érdemes kereskedő most részesült.

A Diósi testvérek bűnügye.

Egy régi, tizesztendős bűnpörnek a tárgyalását kezdte meg tegnap a nagyváradi törvényszék.

Még a nyolcvanas években Diósi Albert berettyóújfalui lakos beperelt egy három ezer forintos váltót, amelyet állítólag Csák Kováts Sándor írt volna alá.

A törvényszék Kovátsot el is marasztalta, amit meg fellebbezett Kováts és azzal védekezett, hogy a váltó hamis, ő azt soha sem írta alá.

A kir. tábla azonban ezt nem fogadta el s így az ügy a kuriára került, ahol azután helyt adtak a Kováts kifogásainak és az ügyet áttették a büntető törvényszékhez.

Időközben azonban Diósi akiket egybehangzó itélet alapján megkérte a végrehajtást Kováts vagyonára és azt el akarta árvereltetni, ami ellen K o v á t s nem tehetett

mást, mint a váltót kifizette, bizván abban, hogy azt ugys megkapja Diósiól, akinek a vagyona körülbelül 40,000 forintot megér.

Kovács azonban számításában nagyon csalatkozott, mert míg az ügye a kurián volt, addig Diósi az összes vagyonát — 40000 frt értékét eladta testvéreinek potom 4000 frtért s a szerződést meg is kötötték közjegyző előtt, úgy hogy a mikor Kováts a követelését vissza akarta perelni, Diósinak már semmi vagyona sem volt.

Igy kétszeres bűnpert indítottak ellene, a váltóhamisításért és a kijátszásért.

Az első az már lejárt. Diósi a bűnpert folyamán rábizonyult a váltóhamisítás, amiért is a törvényszék Diósi el ítélte két évi fegyházra, mely büntetést annak idején ki is állotta Illaván.

Diósi a fezyházból még ki sem jött, a mikor már megindult ellene a második bűnvizsgálat azért, — hogy hitelezőit és főleg Kovácsot az ingatlanaiak szinleges eladásával kijátszotta.

A vizsgálat azután sok terhelő körülményt derített ki, amiért azután Diósi Albertet ismét vád alá helyezték és vizsgálta, míg végre — tegnap meg lehetett tartani a tárgyalást.

Három ütek a vádlottak padján, mind a 3 Diósi testvér, akikre apjuk halála után több mint 100,000 frt örökség vár.

A három vádlott a tárgyalás alkalmával minden áron be akarta bizonyítani ártatlanságát, azt állítják, hogy azért csináltak a közjegyzői okiratot csak 4000 forintról, hogy kevesebb illetéket keljen utána fizetni, azonban mint mondák a testvérek örökségét 16000 frtért vették meg.

Az édes apja a vádlottaknak semmiről sem akart tudni, míg R o t h József tanu a vádlottak mellett vallott, a vizsgálóbíró előtt tett vallomással ellenkezően.

A tanuk megesketeése után Dr Balázs Tihamér kir. alügyész több tanu kihallgatását kérte a mit a törvényszék a védőügyvéd tiltakozása daczára is e'rendelte és így az ügyet elnapolták.

Táviratok.

Sok a földadó.

Budapest, ápril 26. (A Debr. ered. táv.) A földadó leszállítása érdekében a legközelebbi jövőben több kérvényt fognak benyújtani a képviselőház elnökéhez. Ez idő szeriat a néppárti képviselők a dunántuli kerületben gyűjtenek nagy igyekezettel aláírásokat az e tárgyban közkezen forgó kérvényekre. A kérvényeknek a képviselőházban leendő tárgyalása alkalmával a néppárt a többi ellenzéki pártok bevonásával nagyobb akeziót szándékozik kifejteni.

Milán működése.

Belgrád, apr. 25. (A Debr. ered. táv.) Milánnak Belgrádban való tartózkodása óta a fővárosból nemcsak az orosz konzul, hanem az orosz katonai attaché — Taube ezredes — is eltávozott. Mervadó körökben e körülményt jellemzőnek tartják Oroszország hangulatára nézve Szerbia iránt.

Malomgyesületek közgyűlése.

Szolnok, apr. 20. a »Debr.« ered. táv.) A Myar vidéki Malomipar Egyesület tegnap tartotta első rendes közgyűlését Lipicz h Gu ztáv, a jásznagykunszolnokmegyei gazdasági egyesület alenöke a T i s z a v i d é k b u z a t e r m e l é s i é s a m a l o m i p a r c z i m m e l o l v a s o t t f ö l h o s s z a s a b b a n. Előadásában tárgyalta a malomipar befolyását a mezőgazdaságok és statisztikai adatokkal bizonyította be. Egy a magyar buza minősége nemcsak hogy nem romlott, de ellenkezőleg javult, sőt hogy a tiszavidék, melynek buzája évtizedekkel ezelőtt éppen nem volt az ország legjobb minőségű buzája, mert ugyszólván hőmérője a buzaárnak, amennyiben a Tiszavidék állítja elő a legszelebb és legsúlyosabb buzaqualitásoka, melyeknek ára az összes buza árára irányító befolyással bír

Az előadó igen rokonszenvesen emlékezett meg Belavás Burghand Konrád a malomipar ról a millenáris kiállítási főjelentésben írt tanulmányáról, a melynek főképp a mezőgazdaságot érdeklő tanúságaira igyekezett a figyelmet fő hívni és annak gazdag akarathalmazából merítette a főbb érveket a Tiszavidek buzatermelése fejlődésének bizonyítására.]

Ezután Mayer Emil a debreczeni István-gőzmalom igazgatója és az egyesület alelnöke közösi üzleti politika a felvidéki malomkörzetében ezimel olvasott fel. Előadásában igyekezett azokat az előtevéteket sőt vádakat megczafolni, melyek a malomipar tömörülése és érdekképviselete ellen gyakran fölhangzanak oly értelemben, mintha ez ipar az egyesületekben csak a kartellirozás érdekeit hájhaszná. Majd azt bizonyította, hogy az egyesületek működésében soha hasonló célzatok föl nem merültek és egy azok a megegyezések a melyek a buzatermelés, valamint főképp az eladások rendszerére nézve létesültek min denkor csak a kereskedelmi szoliditás és tisztesség elveit juttatják kifejezésre a mi minden iddii vanyanok főörékvese kell hogy kell, mert a kereskedelemben a ráuk és szoliditás életfentartó tényező, a mi nek a hiányában egyetlen ipar sem boldogulhat. (Hosszautartó éljenzés.)

Zavargások Törökországban.

Konstantinápoly, apr. 25. (A Debr. ered. tav.) Yemenbe a lakosságban támadt fölkelés miatt, melyet Yoldiz körökben idegen fondorkodásokra vezetnek vissza, csapatokat küldenek.

Ahmed ellentengernagyot, aki utban van Anglia fele, hogy ott két hadihajó építése tárgyában alkudozzék, visszahívták.

A prágai zavargások.

Prága, apr. 25. A tegnapi napon erős zavargások voltak, melyen négy embert tartóztattak le kettőt közülök szabadon bocsátottak. Ez utóbbiakat hivatalos eljárásba való beavatkozás kihágása miatt helyezik vád alá; a többit nyí vános erőszakoskodás vétsége miatt fogva tartják.

A bárány és farkas.

A spanyol-amerikai náborn bevezetése nyomán (rendszerint szóváltás előzvé meg a verekedést), egészen komolyan, hivatalos iratokban, diplomáciai j gyzetekben és lelkészvezércikkben így vitatkoztak a felek:

— Kuba parján csak torpedó pusztíhatta el, a mi drága hadihajónkat, a mi háromszáz negyvenhárom emberünket — mondtak az amerikanusok.

— Ez ki van zárva — felíttek a spanyol iratok, jegyzékek és vezércikkok. — Mert torpedórobbanás esetében a hajóroncsokra odátapadva, elpusztált halakat is kellett volna találniok az amerikaiaknak.

— Nem úgy van — replikáltak erre az amerikai iratok, jegyzékek és vezércikkok. — Hiszen a havannai öbölben halak nincsenek is.

— A havannai öbölben ninbseuek halak valóban nincsenek — mondta utána a nemzet. Bizonyos, hogy a spanyolok robbantották fel a mi szép hajónkat, bizonyos, hogy ők ölteek meg a mi háromszáznegyvenhárom emberünket.

A mesebeli farkas, akinek »fölfele« zavarta meg a vizet a bárány, nem sokkal élesebb logikával működött, midőn az ártatlan állatának a szemrehányást tette. De minek legyen a logika tökéletes, mikor a cél nem a hogy egy hatalom az emberiség igazságérzetét elégtse, hanem hogy a maga hasznát gyarapítsa. Nem a kasus belli egyszerű s igazságtalan kereseseötlük szemünkbe az amerikanusok erősködéséből, mert ezigen természetes, bizony meg szokhattuk ezt már a közlebbi régiekből is. Tavaly is tavaszi mulatságot rendezett Mars a nemzeteknek és midőn második kezdett rügyezni az olajfa, midőn az örökzöld fak megszüntek leveleket hullajtani, a jóni tenger partján erejét tavaszi lángolástól duzzadónak érezte Heilász; a napfény, a vér-

czirkuláció, a kapzsiság és az alkalom cselekvésre ösztönözte a költői rablót. »Betörtetek Thessaliába«, mondta hát Törökországna, mikor már igen vágyott verekedni és ezzel valóban nem hazudott kevesebb-t, mint az amerikanusok a hallatlan tengeröböllel. Tizenhárom év előtt Szerbia szintén harcra öhajtott, mert az Obrenovicsoknak több szükségük volt már a népszerűségre, mint például Mac Kinleynek mama; azon kezdte tehát, hogy Bulgariától kategorikusan felvilágosítást kért a »hadi készülődésokról«. Ez a felszólítás is bizonyára volt olyan merész, mint az amerikaiaknak a tengeröbölről szóló állítása, mert Bulgária ugyancsak nem készülődött háborúra. Ezek a példák tehát közeli, európaiak és nóm szólnak ugyan olyan hatalmas államokról, mint a milyen az Unio, de a »Gyűjtés politikája« a szegény zsellérialamokban is megvan és a példák azt mutatják, hogy az európai politika is tud szükség esetében hazudni egy hallatlan tengeröböl. Az amerikai hazugság tehát mint spezialitás nem öllük szemünkbe semmiesetre.

Az Unio 100 éves multja egy szakadatlan apothozis az önmaga erejére utalt embernek. Ez a historica megénekelt ember kezdetben nekivágott az ismeretlen világnak, azután irtotta az őserdöket, azután kenyeré már léven a maga rejéből, tehát szellemi táplálékot sem akart többé kapni az anyáskodó Britaniától.

Kivivta függetlenségét, multjában és alkotásaiban főségesen erősnek látszott ez az önjerejére utalt ember, az amerikai ember. És ime most, milyen a hős: egy hazug-ággal ep úgy szuggerálható ez a nagy, ez az intelligens, erős ember, ahogy pl. a máramarosi oláhba belészuggerálhatja a maga szemtelen meseit egy szédelőg álkirályfi. — Ilyen a nagy, az intelligens, az erős ember, ilyen nagy, ilyen intelligens, ilyen erős a tömeg.

De talán csak újságkacsa is ez a hallatlan tengeröbölről szóló dolog? Talán mégis nagyobb, intelligensebb és erősebb az ember, már akár spanyol, akár amerikanus? . . . Ebben az órában, sajnos, még akkor sem koncedálhatjuk ezt, ha a hallatlan tengeröböl története csakugyan alaptalannak bizonyulna. Ugyanis tegnap óta szakadatlanul arról jön hír, hogy a La Mancha csatornában és a közép amerikai vizeken kiütött a törvényes kalózzvilág. Spanyolok, amerikanusok vigan rabolják egymást. Az ember hat valóban olyan nagy, erős és intelligens, aminőnk látszik a hallatlan tengeröböl motívumából nézve.

IRODALOM.

„Pillangó“ A »Pillangó« társadalmi és művészeti élelap 13-ik száma megjelent. Ezen szám, ugymint az eddig megjelentek, minden tekintetben kielegtük a legmesszebb menő igényeket és a közönség pártolását megérdemli. A »Pillangó« szerkesztősege és kiadóhivatala Budapesten, Teréz-körút 35. sz. a. van. — Előfizetési ára negyedévre egy forint. Mutatványzámot ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

A Vasárnapi Ujság április 24 iki száma 36 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Gizella főhercegeasszony ezüst-lakadalmak« (Gizella főhercegnő és Lipót bajor herceg arcképeivel, legutóbbi müncheni és Ellinger Ede 25 év előtti fölvetelei után.) — Költemények: »Három a tancz«, Szabolcska Mihálytól, »Itthon«, Spos Istvántól. — Regénytar: »Dráma«, Történeti körkép. Irta Baksay Sándor. (Kinnach László rajzaival.) — »A francia zászló«, Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival.) — Szervusz Pali bácsi« Mikszath Kálmán elbeszélése. — »Spanyolországi levelek egy tekintetes urhoz« (képpel.) Delitől. — »A Mücsarnok kiállításából« (képpel, Balló, Hary, Reskovic, Kacziány, Telpey stb. festményet után.) — »Hazafias tüntetés a madridi királyi színházban« (képpel.) — Budapest főváros hódoló felirata« (képpel.) — »Bereczki Máté emlékszoobra« (képpel.) — »Kuba szigetéről« (térképpel.) — Irodalom

és művészet. Közintézetek és egyetek. Sakkjáték. Képtalány. Egyveleg stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 2 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap«, a legolcsoőbb ujság a magyar nép számára, fe évre csak 1 frt 20 kr.

Különfélék.

Néppárti urak.

Büszke nagy úr így
Szól kis embereknek:
»Jöjjetek, én — mint
Apátok — szeretlek!«

És a nagy úr tán
Hazug? Terengette!
Gyermekeit, lá „
Kronosz*) is megette.

Sebestyén-diák.

A bebörtönözött proféta. Nern Pedersen norvég esztergályos az első proféta, akit a zsarnok hitetlenség börtönbe vet. De hogy ilyen körülmények között legyen martírja hitének a proféta, az mégis ritkán fordul elő. Pedersen esztergályosnak egy napon nem volt munkája, hát ráért egyről-másról töprenkedni. Elmékedései közben rájött, hogy Isten ellen való vétek volna, ha ő anélkül terne meg a boldogabb hazába, hogy ezen a földön egy szektát ne alapított volna. Hiszen ha csak az kei? gondolta, Norvégiában a misztikus Norvégiában semmi sem könnyebb, mint szektát alapítani. Ki is e-zelt aztán valami nagyon furcsa választ s maga-magát megteven profétának, erélyesen látott hozzá a hívek toborzásához. Ment is a dolog, mint a karikac-apas. Akadt is hívő egy-kettőre akárhány. Nemrégiben azonban baj esett. Ket tanítónót, a szekta híveit azzal vadolt Pedersen, hogy su yoson megsértették a szentséget és halálra ítélték. A hívek megnyugodtak az Istennek Pedersen által tolmácsolt rendeltetésében és nem fellebbtek. A ha ál neve a szekta szerint az egyetlen nem bűnös halál: az éhhalál. Pedersen bezárta a ket elítéltet egy szobába, hogy ott várják be a megváltás óráját. Az egyik elítélt úrt vagy négy napig, akkor azonban megszökött és a legközelebbi korszakban huzta meg magát. A másik sokkal buzgóbb hívő volt: bevarta csöndesen magába szaliva a halál óráját. — Holttétét a napokban találták meg börtönben. A profétát elfogták; ezután a börtönben elmékedhetik majd arról a régi igazságról, hogy haláttalan dolog a vallásalapítás, mert a zsarnok hitetlenség börtönbe veti mindig az uj hit profétáit . . .

Mesterséges ó-borok. Ebben a czimben nem a mesterséges bor az ujság, hanem az, hogy a bort mesterségesen olyanná alakítják át, mintha az a dédapánk gyermekkorából való volna. Ez ez a különös. Míg az emberek egyre azon vannak, hogy magukat fiatalítsák, hogy az idő nyomait eltírkolják, elérjék arcukon, addig a borokat; képeket és szobrokat a mult idők platinájával akarják bevonni. Egy londoni borkereskedőnek támadt az az eszméje, hogy a boros palackokat porral és pókhaléval vonatja h; ezek a preparált palackok remítően régieknek látszanak és azzal aki belőlük csak egy kis pohárcával is iszik a suggestio segítségével úgy megfordul a világ mintha valóságos hetven-nyolcvan esztendő bort ivott volna.

Gyomor nélkül élő asszony. A mult évben az egész világon nagy feltűnést keltett az az operáció melyet a becsi klinikán végeztek egy asszonyon, a kinek kivettek az egész gyomrát. Az asszony ennek daczara még most is él, a legjobb egészségben. Egy hasonló esetről írnak most az angol ujságok. A san-franciscoi klinikán, hosszú idő óta gyógykezelték már egy Maggini Lora nevű 65 éves asszonyt, a kinek annyira rossz volt

*) Annak a mythológiai Istennek a neve (idő) aki a gyermekeit felfalta. Zichy Nándorék ilyen apai szeretetet éreznek a nép iránt.

a gyomra, hogy még a folyékony eledelket sem türe. Az orvosok végre arra határozták el magukat, hogy operációt végeznek a beteg s kivesszik az egész gyomrát. Az operáció sikerült s az asszony gyomor nélkül ugyan, — de megerősödve és egészségesen hagyta el a kórházat. Nost rendszeren találkozik.

A Walesi herceg szalonkocsija. Fény és csinoság dolgában parjat ritkítja. A fényt és csint illetőleg mint a gyanánt szolgálhat a Great Eastern Railway Compay által a walesi herceg és felesége számára épített szalonkocsit. Kívülről kevéssé különbözik egy közönséges első osztályú kocsitól, belülről annál inkább. A kocsiszekrény alsó része vastag nemezlappal van bevonva, hogy a kerekék lárjátompítsa. A kocsiban gyönyörűen berendezett szalon és boudoir van, mindakettő királykés moiréval kárpácsolva. A butor fakatreszei dió- és rózsafából készültek, minden veret, díszítés és eszköz ezüstből van, a kocsimenyezete pedig aranyból, ezüstből és selyemből készült valóságos remekmű. E helyiségekkel a szolgáló- és öltözőhelyiségek vannak kapcsolatban és az összes helyiségek villamos vezetékekkel vannak összekapcsolva.

CSARNOK.

A Murilló-fej.

Irtó: Fehér Dezső.

(Folytatás.)

Most nem volt merészsége ahhoz, hogy hazudjon, pedig mintha az előre kiesztelt hazugság csodálatos módon kezdett volna valósággá átalakulni. Érezte a szíve dobogását érezte azt a sajátságos meleget, a melyet eddig csak a modellekről másolt műveiben élt ki. Kicserepedett az ajka az odafutó tüzsugartól dadogott.

— Igazsága van kisasszony beteg vagyok.

A kis baba közelebb tolt a zsöllyéjét, és vigasztalni kezdte, mint a mesebeli syrének a keserő pástort.

— No ne busujon azért Somorjay ur, megátja, hogy az édes apja meggyógyítja, azután nem lesz semmi baja. Oh az édes apa jó doktor és higgye meg, hogy már nebezebb betegeknek is vissza adta az egészséget. Nem szabad azért kétségbeesni Somorjay ur. Bizni kell az istenben. Szokott maga imádkozni?

A poéta lehorgasztotta a fejét és nem tudott hazudni. Vallott, minthaesak gyóntatták volna.

— Imádkozni nem szoktam.

A Murilló-fej elborult, de az arczán átvonuló komor felhőket hirtelen fényes derű arany sugarai üzték el.

— Igérje meg nekem Somorjay ur hogy ezután imádkozni fog. Mert látja én azt akarom, hogy egészséges legyen és meg sok szép költeményt írjon. De ha a jó Isten nem segít, akkor az édes apa is tehetetlen, akkor minden orvosság hasztalan. Az Istent pedig kérni kell. Ő olyan jó, olyan irgalmas, hogy meghallgatja azokat, a kik hozzá fordulnak. Látom én ezt mindennap. Hát ugy-e fog ezután imádkozni? Nagyon szépen kérem Somorjay ur, . . . ugy fogom magát szeretni, ha imádkozik.

— Szeretni?

A kis leány nem értette meg a poéta szemeinek villogását. Egész nyugodtan ismételte szavait:

— Igen, szeretni.

Somorjay szégyenkezve nézett Irma ártatlan arczára és látta, hogy az a kis lány nem azt mondja, a mit ő gondol. Csendesesen válaszolt:

— Igérem, hogy ezután imádkozni fogok

— Akkor holnap látom a templomban.

— Holnap . . .

Dr. Beezko di etakurákat és massaget ajánlott a Zsolczán üdülő poétának, a ki úgy vette észre, mikor a rendelőszobából távozott hogy most már nemcsak az idegei betegek, hanem a szíve is.

V.

Azután sokszor találkoztak a templomban, a hol Irma megtanította a megtérő bűnöst az elfelejtett Miatyánkra és a The Deum laudamus-ra; és találkoztak otthon, a hol megtanította hinni a tisztaság, az ártatlanság bűvös erejében. Egy új világot varázsolt a kis leány az ő üdeségének az ő mesterkéletlen naivágának szivárványos színeivel a fásultszívű poéta lelke elé. — egy új világot, a melyről ő lázálmáiban valamikor annyit énekelt a romantika után epedő publikumnak de o melynek létezésében ő maga sohasem hitt. Mesélt neki az a kis lány délutánokent Tündérországáról, a gonosz meg a jó manók harcáról, mely a mesék ismert naiv morálja szerint a jó manók fényes diadalával végződött. Ős Somorjay egy soha nem sejtett boldogság napját látta tündökölni abban a kis szobában, a hol a Tennyson astolati liliomnak élő mása hmezett, folyton himezett és közben gyógyította az ő beteg, érzéketlennek hitt szívet.

A kis leány pedig az ő merengő poétájában, az ő jó utra tért pacienseben lassan lassan az imádott Lancelot lovag bűvös vana sáit fedezte fel a ki eljött hozzá a varkissasszonyhoz és enyhülést talált nála míg végre rabizta hősiességének symbolumát, élete pajzsát.

Azután nem tudott már mesélni a kis leány. Elakadt a szava mindig, ha a poéta ábrándoz szemei közé nezett; Somorjay pedig nem kérte már, hogy meséljen; hanem nézte a Murilló-fejét, a glóriát, mely azt a fejcskét körülövezte — ee az olyan sokat beszélt neki az üdvösségről a boldogságról.

Hallgattak

Csak egyszer szólott fájó hangon Somorjai:

— Maga Irmácska menyasszony, a Török Gabi menyasszonya, a ki eljön érte öt év múlva diplomájával,

Irma mosolygott:

— Ugy mondtam tréfából, mert nagyon kért rá, hogy mondjam. Azt akartam, hogy tanuljon. Őt év nagy idő . . .

— De Gabi komolyan vette az ön ígértét. Az a gyerek rajongva szereti és képes előlni magát, ha 5 év múlva kineveti s nem váltja be szavát.

A kis leány reszketett és arca nagy ijedtséget árult el. Egy könyesepp kérdéskedéssel a szempillájáról. — Szeretett volna sirni:

— Azt Gabi nem fogja megtenni.

— És ha mégis megpróbálná?

— Akkor hozzamennék. Nem tudnék oly kegyetlen lenni, hogy valaki miattam elpusztuljon, elkárhozzék.

A poéta keservesen sóhajtott fel — és a kis leány megértette az ő néma nagy fájdalmát.

VI.

A budapesti bohéme világban feltűnést keltett, hogy Somorjay két hónap mulva sem hallatott magáról. A mikor elment, azt hitték hogy ez a fővárosi levegőhöz szokott vevén, a budapesti szalonoknak és chambre separe-éknek ez a dédelgetett barátja nem bírja ki egy hónapig sem a falusi a' moszparát, és ime ő meg két hónap mulva is Zsolczán reparálja az idegeit.

B-dig hát a tetszhalálba merült szívet, — a villanyfényben elsötétedett lelket reparálta.

A mikor két hónap mulva megjelent a klubban, úgy érezte magát mint egy 16 éves kamasz, a ki hisz a tündérekben és szentekbe és esküszik a Heine poézisére, úgy mint a szentírásra, A kompanya csabítgatta az etablissement-ba, a hol dévaj primadonna, a fess Goorgl Micci már régen várta jövetelet, Erre a hívásra elfutotta a vér az arczát:

— Soha többé! Azt hi-zitek hogy csak azért hoztam helyre az idegeimet; hogy most újra odadobjam azokat martalékul ezeknek a riz-sporos satanoknak Pfuj! Elfog az undor ha eszembe jutnak ezek a nyomorult női inquisitorok, a kik tükör előtt betanult mosolyaikkal csabítják aldozataikat a bünbe, a piszokba, és az a gyönyörűségük, ha az ember ott fetreng előttük kifacsarv, mint egy citrom, hörögve a delirium tremensben, vagy a gerinczsorvadás epesztó körtünetében. Keresem a tisztaságot, mert megtisztultnak érzem magam. Hiszem az Istent, mert látom az ő esodatevő hatalmát alkotásában. Kövessetek azt az új irányt, — melyet ez után mutatok meg nektek. Messiási erőt érzek a lelkemben és ha rám hallgattok én leszek az, a ki elvezetlek bennetek ebből a sivar világból az igéret földjére.

A czimborák elamulva hallgatták egy-ideig, azután vidám, félrengető hahotára fakadtak.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

A Hazai Általános Biztosító Társaságnak Helyben.

A mai napon külön nyugta ellen felvettünk pénztárunknál

frt 75200, azaz hetvenötezerkétszáz frtot,

mely összeget Önök nekünk készpénzben galatzi faraktárunkban volt tüzkar ki-egyenlítése fejében kifizettek.

Készséggel és köszönettel kinyilatkoztatjuk, hogy e kárból származó összes igényeink ez által teljesen és a legcoulansabban kielégítést nyertek.

Teljes tisztelettel:

POPPER LIPÓT

faipar-részvénytársaság.

Popper s. k. Herzog s. k.

Budapest, 1898. április 16.

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 fet 65 krtig méterenkint — sima, csikos, koczkázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Magyar levelezés.

Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben,

(cs. és kir. udvari szállító).

Henneberg-selyem

csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendelik

1

**Beocsíni,
Portlandt,
Román cement**

és

**kőbányai disztégla
gyári raktár.**

Zsákonkénti és vagononkénti eladás.
Elismert legjobb cement.
Csapó-, Kis-Szappanos-utca 407.

Stegmüller Árpád

építésznél.

Pályázat.

A hajdu-böszörményi reform. egyház központi leányiskolájának — mely egy emeletes s 8 tantermet foglal magában — tervezésére s költségvetésére pályázatot hirdet.

A legjobbnak talált pályaterv 100 frt tiszteletdíjban részesül.

Pályázati határidő 1898. május 8 délelőtti 10 óra. A tervek beadandók Szolnok Gerzson lelkész, iskolaszéki elnökhöz, hol bővebb felvilágosítás is nyerhető.

Az egyháznak.

SZIVATTYÚKAT TŰZECSENKENDŐKET
varosi, községi, gazdasági és gyári tűzotóságoknak,
házi, ipari mezeigazdasági építkezési és egyéb nyilvános ezalakra kez. járvány és erőhajtásra.

harangokat és harang állványokat
templomok, iskolák stb. részére.
biztonságos működésű, tisztító készülékeket, utazai öntöző-kocsikat, sárkaparókat készit és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR
Részvény-Társaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)
BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VÁCZIUT 45.
Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

**1.000.000 Korona
egy millió**

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szabad.
osztályosorsjáték
50.000 nyereményének
jegyzéke.

A játékterv 9 §. szerint a legnagyobb nyeremény

**1.000.000 Korona.
Egy millió**

A nyeremények következőleg vannak beosztva.

Nyeremények.

1 á	600 000
1 .	400 000
1 .	200 000
2 .	100 000
1 .	90 000
1 .	80 000
1 .	70 000
2 .	60 000
1 .	40 000
5 .	30 000
1 .	25 000
7 .	20 000
3 .	15 000
31 .	10 000
67 .	5 000
3 .	3 000
432 .	2 000
763 .	1 000
1238 .	500
90 .	300
47350	200, 170 130
	100, 80, 40 korona
50 000	nyer és 13 160 000 kor jutalom ért.
	melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.

osztályosorsjátékban

a sorsolási program szerint **egy millió koronát**, tehát hatalmas összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény a játékterv 9 §. szerint; emellett ezen osztályosorsjátékban nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig

100.000

50.000

eredeti sorsjegy pénznyereményt.

A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50.000 nyeremény a mellette álló jegyzékben fel van sorolva és a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg a szerencsés nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél	»	3 » — »
Negyed	»	1 » 50 »
Nyolczad	»	0 » 75 »

Az összegnek postautalványon való vétele után azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet az első huzásbani érvénynyel. Kivánatra utauvéttel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási programot is megküldjük és minden huzás után vevőink azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.

Gyakran ezeket kockázatnak merész vállalatokba, a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdéses. Emellett kockázatunk egy sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelmenyvel ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal, azonban mindenestre

legkésőbb folyó évi május 11-ig

hozzánk beküldent.

Fehér Lajos és társa

a m. k. szab. osztályosorsjáték főelárusítói.
BUDAPEST, Gizella-tér 5 sz.

HIRDETmény.

Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a XX-ik magyar királyi államsorsjáték.

melynek remélhető tiszta jövedelme akként osztassék fel, hogy abból 1. a vagyontalan államtisztviselők özvegyei és árvái részére gyűjtendő alap, 2. a czirkveniczai »László« gyermekkórház, 3. a zólyom-lipesei »Gizella« munkás árvaház, 4. a Jásziv egyesület, 5. az erdővidéki (Baróti) kórház, 6. a budapesti »Klotilde« szerzetesház, 7. a kolozsvári jótékony nőegylet, 8. a nagypénteki társulat, 9. a békésmegyeri Fehér Kereszt-egylet részesítettessék.

E sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játékterv szerint 365.000 koronára rughat és pedig:

1 főnyeremény	150.000 korona	10 nyeremény	1.000 korona
1 »	50.000 »	20 »	500 »
1 »	20.000 »	50 »	100 »
1 »	10.000 »	100 »	50 »
2 »	5.000 »	1000 »	20 »
5 »	2.000 »	6500 »	10 »

az összes nyeremények készpénzben fizetelnek ki.

A huzás visszavonhatatlanul 1898 évi jun. hó 30-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó igazgatóságnál Budapesten Pest, fővámház, félemelet: a hová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy árusító közegnél.

Budapesten, 1898. ápril hó.

M. kir. lottóigazgatóság.